

46 κυριακάτικη δημοκρατία

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2025

ΧΡΗΜΑ

Η φοροδοτική ικανότητα των πολιτών έχει εξαντληθεί, ενώ τα λιξιμάρδια κρέμονται πάνω τους. Αυτά η κατάσταση αποσιωπάται και στους αριθμούς, και αποτελεί ένα από τα πλέον σοβαρά προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι Έλληνες φορολογούμενοι.

Με τον Προϋπολογισμό να καταγράφει συνεχώς υπερπλεονάσματα και τα φορολογικά έσοδα να κινούνται πολύ πάνω από τους αρχικούς στόχους, θα περίμενε κανείς πως η πραγματική οικονομία έχει αφήσει πίσω της τις παθογένειες και τα δεινά της οικονομικής κρίσης, ενώ έχει παταχθεί μεγάλος μέρος της φοροδιαφυγής. Για το τελευταίο έχουν γίνει σημαντικά βήματα τα οποία έχουν αποφέρει σημαντικά επιπλέον έσοδα στα κρατικά ταμεία. Την περσινή χρονιά, τα έσοδα έσοδα άγγιξαν τα 2 δισ. ευρώ, και φέτος εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν αυτό το ποσό.

Το σχέδιο θα τεθεί αρχικά σε πιλοτική βάση και κατόπιν θα επεκταθεί καθολικά

Ωστόσο, κατά τη οικονομική επιθεώρηση, τα παραπάνω δεν αρκούν για να ανακοινωθούν σημαντικές μειώσεις φόρων ή μέτρα που θα ελαφρύνουν μισθωτούς, συνταξιούχους και επαγγελματίες. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι παρεμβάσεις που ανακοινώνονται το τελευταίο χρονικό διάστημα εστιάζουν κυρίως στο μέγιστο της φοροδιαφυγής.

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πόσο κοστίζει κάθε χρόνο στην ελληνική οικονομία αυτό το «φαινόμενο»; Αν και δεν μπορεί να εκτιμηθεί σε απόλυτους αριθμούς, υπολογίζεται πως τα διαφεύγοντα έσοδα από τη φοροδιαφυγή των φυσικών προσώπων κυμαίνονται από το 1,9% ως το 4,7% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος εθνικού. Αυτό τη φοροδιαφυγή στον ΦΠΑ εκτιμάται ότι χάνουμε το 3,5% του ΑΕΠ. Οι απώλειες από το λαθρεμπόριο ποτών, ταυτίσεων και καυσίμων αντιστοιχούν περίπου στο 0,5% του ΑΕΠ. Για τα νομικά πρόσωπα, τα διαφεύγοντα έσοδα για τη χώρα από τη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή των επιχειρήσεων υπολογίζονται γύρω στο 0,15% του ΑΕΠ.

Κατά συνέπεια, το μέγεθος της φοροδιαφυγής στην Ελλάδα μπορεί να προσδιοριστεί σε ένα ποσοστό που κυμαίνεται

Ερχεται η αυτόματη είσπραξη ΦΠΑ την ώρα της συναλλαγής

Η ΑΑΔΕ ετοιμάζει ισχυρό χτύπημα στη φοροδιαφυγή, με ένα φιλόδοξο σχέδιο, το οποίο προβλέπει την άμεση βεβαίωση και την καταβολή του φόρου

Το πρόβλημα και οι παρεμβάσεις που απαιτούνται

Ο σχεδιασμός όμως «κόλλει» σε ένα σημαντικό ζήτημα, το οποίο έχουν θέσει εδώ και καιρό φοροτεχνικοί και άνθρωποι της αγοράς. Το πρόβλημα αφορά το πλαίσιο για τις εταιρίες και τους επαγγελματίες που έχουν πιστωτική δήλωση ΦΠΑ, δικαιούνται δηλαδή επιστροφής ΦΠΑ. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να απαιτηθεί ένας εξτρα μηχανισμός, ο οποίος είναι πολύ δύσκολο όχι μόνο να σχεδιαστεί, αλλά και

να υλοποιηθεί. Επίσης, πρέπει να γίνουν παρεμβάσεις στα λογισμικά των φορολογικών μηχανισμών. Παράλληλα, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι ταμειακές μηχανές και γενικά οι μηχανισμοί που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες θα υποστηρίζουν τον διαχωρισμό του ποσού σε καθαρή αξία και ΦΠΑ, και συγχρόνως θα το αποδίδουν στο Δημόσιο.

από 6% έως και 9% του ΑΕΠ, δηλαδή ανάμεσα σε 11 δισ. ευρώ και 16 δισ. ευρώ τον χρόνο - ή σχεδόν 5-7 επίστοι ΕΝΦΙΑ. Σε περίπτωση που εξαιρεφώνταν πλήρως το φαινόμενο της φοροδιαφυγής, θα μπορούσε να καταργηθεί ο ΕΝΦΙΑ (2,2 δισ. τον χρόνο), να μηδενιστεί ο ΦΠΑ στα είδη διατροφής (2,5-3 δισ. ευρώ τον χρόνο), να επιστραφούν τα κομμένα δώρα σε Δημόσιο και συνταξιούχους (5,5 δισ. τον χρόνο) και να μειωθούν περαιτέρω οι ασφαλιστικές και εργοδοτικές εισφορές κατά 2 μονάδες (880 εκατ. ευρώ ετησίως). Μόνο η καταβολή του ΦΠΑ από όλες τις συναλλαγές θα μπορούσε να φέρει στα κρατικά ταμεία περί τα 7,7 δισ. ευρώ τον χρόνο και θα οδηγούσε στην επιστροφή των δόσεων και την κατάργηση του ΕΝΦΙΑ.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ετοιμάζει ισχυρό χτύπημα στη φοροδιαφυγή με ένα φιλόδοξο σχέδιο το οποίο προβλέπει την άμεση βεβαίωση και είσπραξη του ΦΠΑ κατά τη διενέργεια της συναλλαγής (όταν αυτή είναι ηλεκτρονική), χωρίς να απαιτείται η υποβολή δηλώσεων (μηνιαία - τριμηνιαία) από τους συνυψισσόμενους.

«ΕΞΑΦΑΝΙΣΜΕΝΟΙ ΕΜΠΟΡΕΙ»

Με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές να έχουν εκιοθευθεί από την εποχή της πανδημίας έως σήμερα, εκτιμάται πως μια τέτοια κίνηση θα έβαλε τέλος σε ένα μεγάλο κομμάτι της φοροδιαφυγής. Αλλά, και η μηνιαία υποβολή των φορολογικών δηλώσεων, που έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή, στοχεύει και στους επαγγελματίες με την ονομασία «εξαφανισμένοι έμποροι». Πολύ σχηματικά, πρόκειται για εκείνους που προσκαλούν σε έναρξη εργασιών τον Μάιο και βάζουν χαρτικά «λοκότες» τον Οκτώβριο, αφήνοντας απλήρωτους φόρους εισοδήματος και ΦΠΑ.

Με το σχέδιο που επεξεργάζεται η ΑΑΔΕ, θα γίνει τέλος και σε αυτά τα φαινόμενα που στοχεύουν πολλά εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο στα κρατικά ταμεία, καθώς δεν θα υπάρχει κανένα όφελος για όποιους θέλουν να καρπωθούν τον ΦΠΑ όταν εξαφανιστούν εν μια νυκτί.

Με βάση το σχέδιο που έχει εκπονήσει η ΑΑΔΕ, η άμεση καταβολή του ΦΠΑ θα τεθεί αρχικά σε πιλοτική βάση και κατόπιν θα επεκταθεί καθολικά. Στόχος είναι να αυξηθεί κατακόρυφα η εισπραξιμότητα του ΦΠΑ, διασφαλίζοντας την άμεση ροή εσόδων στα κρατικά ταμεία. Η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές για επιχειρήσεις και επαγγελματίες, οι οποίοι δεν θα απαιτείται να αποδίδουν τον ΦΠΑ μέσω μηνιαίων και τριμηνιαίων δηλώσεων.